

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 17.jun 2024.godine

BLIC: OBORENI SVI REKORDI IKADA! Na preventivnim pregledima u Srbiji pregledano skoro 40.000 pacijenata: U ova dva grada veliki broj građana sa suspektnim promenama na koži

DANAS, 021: Svaki građanin, hteo - ne hteo, godišnje daje 1.000 evra državnom zdravstvu

N1: „Što ja tako ne živim“, „tužan sam, pomozite“: Mladi sve otvoreniji za psihološku pomoć

POLITIKA: U toku 2023. prikupljeno 138.197 jedinica krvi

OBORENI SVI REKORDI IKADA! Na preventivnim pregledima u Srbiji pregledano skoro 40.000 pacijenata: U ova dva grada veliki broj građana sa suspektnim promenama na koži

Veliki odziv građana na akciju preventivnih pregleda Ministarstva zdravlja zabeležen je tokom treće nedelje- u jednom danu, pregled u nekoj od 200 zdravstvenih ustanova širom Srbije, obavilo je ukupno 38. 598 ljudi! Preventivni sistematski pregled obavilo je 2.406 dece! Značaj ove akcije Ministarstva zdravlja, pored činjenice da je blizu 95.000 građana za samo tri dana akcije obavilo pregled, posebno ističe podatak da su kod blizu 10% pacijenata, bez ikakvih simptoma, otkrivena različita oboljenja, kod kojih je uspešnost izlečenja u direktnoj vezi sa ranim otkrivanjem bolesti Ove nedelje, u periodu od 8 do 17 časova, u nekoj od 200 zdravstvenih ustanova, svi građani, i oni bez zdravstvenog osiguranja, bili su u prilici da bez zakazivanja i uputa, brzo i efikasno provere krvnu sliku i izmere krvni pritisak, urade UZ stomaka, tumor markere i obave dermatološki pregled mladeža, dok su za decu organizovani preventivni sistematski pregledi. I ovoga puta, svi pacijenti kod kojih je uočena nepravilnost prilikom pregleda ili u rezultatima, odmah su upućivani na dalju dijagnostiku. Ministar zdravlja u Vladi Republike Srbije dr Zlatibor Lončar zahvalio je građanima na podršci ovoj akciji Ministarstva zdravlja, i posebno istakao veliki trud i zalaganje svih zdravstvenih radnika koji su i danas bili na svojim radnim mestima.

- Od izuzetne je važnosti da se značajno ojača svest o značaju prevencije i zato nas raduje ovako veliki odziv građana. Vidimo da građani sa velikim entuzijazmom dolaze u svoje zdravstvene ustanove, da kroz ove akcije jača poverenje između lekara i pacijenata, da roditelji dovode decu na preglede... Idemo dalje, nastavljamo da oslušujemo potrebe naših građana, i zato mogu već sada da najavim nastavak akcije preventivnih pregleda. Hvala građanima na podršci, hvala svim lekarima i medicinskim sestrama na odgovornom pristupu i marljivom radu iz nedelje u nedelju, zajedno jačamo naš zdravstveni sistem - zaključio je ministar zdravlja dr Zlatibor Lončar. Prema poslednjim informacijama, u Čačku i Loznici je

veliki broj građana sa suspektnim promenama na koži, koje će se narednih dana naknadno dodatno ispitati. Podsetimo, svi građani, i oni bez zdravstvenog osiguranja, danas su bili u prilici da besplatno obave:

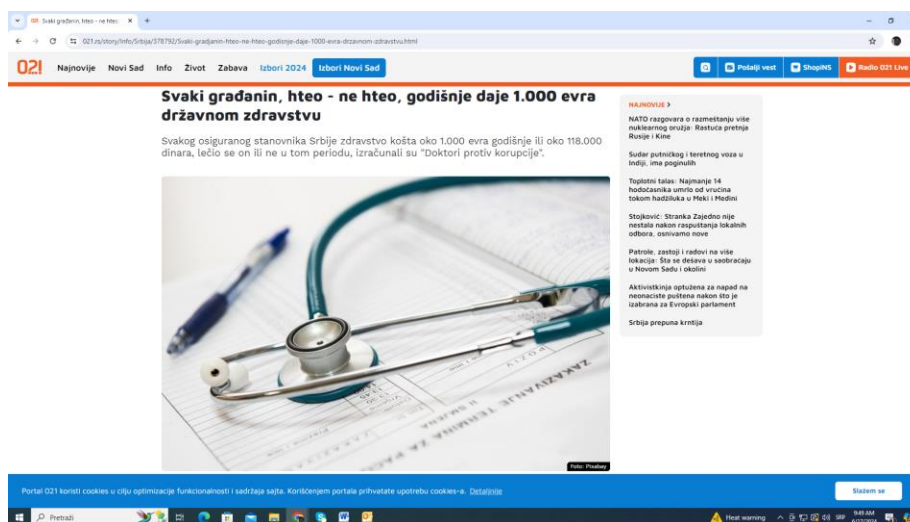
dermatološki pregled mladeža; urade tumor markere CEA (CEA), CA19-9 (CA19-9) i AFP (Alpha Fetoprotein).

Zbog velikog interesovanja, građani su i ovoga puta bez zakazivanja, u domovima zdravlja, opštim bolnicama, kliničkim i kliničko-bolničkim centrima mogli da: izmere krvni pritisak, urade ultrazvučni pregled abdomena, provere nivo šećera u krvi, kompletnu krvnu sliku u laboratorijama.

Žena na pregled došla bez simptoma, otkriven joj težak oblik raka

Srpski dermatolozi spasili su nekoliko života i ovog vikenda, ali preko Drine, kada su u Foči organizovali besplatne preventivne preglede kože, i opet otkrili nekoliko melanoma. Kako je za "Blic" rekla prof. dr Danica Todorović, predsednik Udruženja dermatovenerologa Srbije, koje je i organizovalo ove preglede pod pokroviteljstvom Ministarstva zdravlja, pregledali su 145 građana, i kod čak 26 našli promene, među njima i melanom i bezocelularni karcinom.

Danas **O2!**

Svaki građanin, hteo - ne hteo, godišnje daje 1.000 evra državnom zdravstvu

O21 prenosi tekst iz DANAS-a

Svakog osiguranog stanovnika Srbije zdravstvo košta oko 1.000 evra godišnje ili oko 118.000 dinara, lečio se on ili ne u tom periodu, izračunali su "Doktori protiv korupcije".

Svaki građanin, hteo - ne hteo, godišnje daje 1.000 evra državnom zdravstvuFoto: Pixabay

S druge strane, ministar zdravlja Zlatibor Lončar posle nedavne izjave da će pacijenti po završetku lečenja dobijati račun za to da bi videli koliko usluge koštaju, istom prilikom je ocenio da stanjem u zdravstvu nisu zadovoljni ljudi u Ministarstvu zdravlja, ali ni pacijenti.

Ukoliko se uzme u obzir da svaki zaposleni u državi plaća obavezno zdravstveno osiguranje od 10,3 odsto na bruto platu bez mogućnosti da utiče na to, onda je potpuno legitimno očekivati blagovremenu, prihvatljivu i svrsishodnu zdravstvenu zaštitu, a ne ocene i procene o tome da li je i ko zadovoljan ili ne.

Draško Karađinović, koordinator NVO Doktori protiv korupcije, kaže za Danas da se naplaćivanjem 10,3 odsto svakom osiguraniku na bruto platu prikupi godišnje 550 milijardi dinara ili 4,6 milijardi evra.

"Na ovaj iznos trebalo bi dodati još 1,9 milijardi evra koje građani plate iz džepa za usluge u privatnom zdravstvu. U zbiru, ukupna državna i privatna potrošnja za zdravstvo prelazi 10 odsto BDP, što je između 6,5 i sedam milijardi evra na godišnjem nivou. Na ovaj iznos treba dodati i kapitalne investicione troškove kao i subvencije svojim zdravstvenim kapacitetima blizu 160 lokalnih samouprava. Znači, kada se sve uzme u obzir i podeli sa brojem stanovnika u Srbiji, svakog građanina zdravstvo košta bar 1.000 evra godišnje, lečio se on ili ne. Ujedno, važno je podsetiti da uporedive države troše na zdravstvo od šest do osam odsto BDP", objašnjava on.

Za primere uporedivih zemalja, on podseća na podatke Svetske zdravstvene organizacije (SZO) o ukupnim izdacima za zdravstvo kao procenat BDP.

"Mađarska osam odsto, Grčka 9,8, Rumunija 5,3 i Bugarska 7,4 odsto. Nedavna izjava ministra Lončara 'da pacijentima na kraju lečenja kada izlaze iz državne bolnice treba dati račun da vide koliko to sve košta' izazvala je burne reakcije u javnosti. Nesmotrenost izjave ostavlja utisak ljutnje ministra na građane koji zahtevaju kvalitetnije zdravstvo. Međutim, burne reakcije su posledica opšteg nezadovoljstva stanjem u zdravstvu, a konkretan povod su (pre)dugačke liste čekanja na dijagnostičku ili terapijsku uslugu u državnom domu zdravlja ili bolnici koje taj isti građanin finansira iz svoje bruto zarade i to procentualno od 10,3 odsto", naglašava sagovornik Danasa.

Karađinović ukazuje na težinu problema i sagledavanjem osnovnih činjenica: Srbija na svojih 6,7 miliona stanovnika ima preko 34.000 lekara i 9.000 stomatologa što je, kako kaže, znatno više od proseka po glavi stanovnika od onog u zemljama EU.

"Srbija ima i veći bolnički krevetski fond od proseka ranije pomenutih zemalja. Na žalost, rezultati su poražavajući: Srbija je u vrhu Evrope po smrtnosti od najčešćih patologija, kardiovaskularnih i onkoloških oboljenja, 700.000 građana ili 12 odsto stanovništva nema nijedan zub... Ukratko, postoje kadrovi, infrastruktura, finansije, ali rezultat uporno izostaje. Zaključak je jasan: zdravstveni sistem je očigledno pogrešno postavljen, a to rezultira negativnim ishodom uprkos visokoj potrošnji, pa je i nezadovoljstvo

građana opravdano. I ne bi trebalo da bude mesta ljutnji već konstruktivnom rešavanju problema", mišljenja je taj lekar.

On predlaže i mogućnost rešenja tog besciljnog lutanja od metode do metode za poboljšanje zdravstvenih usluga, posebno ukoliko se uzme u obzir da u Srbiji rade neka vrlo čuvena imena, čak i u svetu, imamo opremu, neophodne kadrove, ali adekvatne kapacitete.

"Stoga bi bilo korisno da ministar razmisli i ponudi sistemske promene koje bi zdravstvo učinilo efikasnijim, racionalnijim i dostupnijim. Sistemske promene podrazumevaju promene sistemskih zakona, a tu je svakako prioritet ukidanje mogućnosti dopunskog privatnog rada državnih lekara i stomatologa normirane u Zakonu o zdravstvenoj zaštiti. Mnogo puta su opisane štetne posledice legalizovanog konflikta interesa. Ukratko, legalni konflikt interesa snažno smanjuje produktivnost u državnom zdravstvu i proporcionalno tome stvara veštačke liste čekanja na pregled, snimak, dijagnostiku i intervenciju. Što su duže liste čekanja, odnosno što je dostupnost usluga manja u državnoj ustanovi, veća je tražnja u privatnom sektoru. Građanin, primoran da se leči u privatnoj praksi, ponovo plaća uslugu koju je već platio kroz doprinos (onih 10,3 odsto svakog meseca od bruto zarade), ali ovog puta iz džepa. I vrhunac paradoksa koji snažno iritira: građanin-pacijent često plaća istom državnom lekaru koji je sada u ulozi privatnika, a do koga nije mogao da dođe zbog dugačke liste čekanja u državnom zdravstvu", navodi on, podsećajući da su građani bezmalo bili žrtve opisanog sistemskog konflikta interesa i sa opravdanim gnevom komentarišu ovo svoje iskustvo.

Da je čitava situacija koja traje decenijama unazad neodrživa, ukazivao je i kardiohirurg iz Niša Dragan Milić, rekavši da su liste čekanja poligon za koruptivno delovanje, ali i bivša ministarska zdravlja Danica Grujičić koja je navela da se liste čekanja u ortopediji namerno prave da bi pacijenti odlazili kod privatnika i plaćali iz svog džepa lečenje.

"Vi prepodne radite u državnoj firmi, a onda popodne odlazite da radite privatno. Privatna praksa mora da postoji i ne želim da me neko shvati pogrešno, nisam protiv privatne prakse, štaviše, mislim da bi trebalo da se izjednači sa državnom praksom, ali je direktan konflikt interesa kad radite istovremeno na oba mesta", kazao je Milić.

Ovo dosad rečeno je samo jedna strana medalje. Očigledno je veliki i brisan prostor u čitavoj toj zamršenoj priči i deo koji se odnosi na prava pacijenata, i to u smislu da li oni uspevaju da lečenje dobiju na vreme, onda kada im je to zaista potrebno obijajući pritom pragove ustanova i besomučno zovući razne kol centre da zakažu pregled. Ali i ne manje bitno, šta će pacijentu račun posle pružene zdravstvene usluge jer, pod jedan - već ju je platio (10,3 odsto od svog bruto ličnog dohodka), a pod dva - koja je upotrebna vrednost te informacije ukoliko pacijent nije organizator zdravstvenog sistema u Srbiji, već samo njegov korisnik?

„Što ja tako ne živim“, „tužan sam, pomozite“: Mladi sve otvoreniji za psihološku pomoć

Mladi u Srbiji danas više znaju o mentalnom zdravlju, a oni koji su proteklih mesec i po dana posetili Centar za mlade CEZAM, koji pruža besplatnu psihološku podršku, vrlo su introspektivni, svesni da imaju problem i zaista hoće da ga reše, opisala je Snežana Mrvić, klinički psiholog u Institutu za mentalno zdravlje u Beogradu.

CEZAM je počeo sa radom zvanično 24. aprila i mladi su odmah počeli sa se javljaju, rekla je.

„Termini su praktično svi zauzeti, a zakazuju se preko Instagrama. Od početka rada javilo nam se 210 mladih i 33 roditelja. Pored preventivnog rada sa mladima, u smislu psihosocijalne podrške, postoji i program koji se bavi edukacijom roditelja. Tu su i tribine koje se organizuju za roditelje, a u četvrtak je održana tribina psihoseksualnog razvoja mladih, na kojima su roditelji mogli da postavljaju pitanja psihologu i ginekologu“, rekla je ona.

Mladi nailaze na različite probleme u svakodnevnom životu, a psihološkinja kaže da je prirodno što misle da su to veoma teške stvari.

„To se odnosi na probleme sa vršnjacima, sa školom, ko će šta da upiše, odnosi sa partnerima... Uglavnom naši stručnjaci procene da sa svojim kapacitetima mogu da im izađu u susret, ali ako smatraju da intezitet problema koje mlada osoba ima prevazilazi kapacitete koje mi ovde imamo, mi ih pošaljemo u neku drugu ustanovu“, dodala je.

Mladi koji u CEZAM dolaze su vrlo su introspektivni, manje se osećaju stigmatizovano i svesni su da imaju problem koji zaista hoće da reše, objasnila je.

„Naravno, prvo se svi obrate vršnjacima i mi ćemo se od septembra baviti nekom vrstom obuke volontera da budu osposobljeni da pruže vršnjacima prvu psihološku pomoć“, rekla je ona.

Sve više u javnom prostoru se može čuti da je mladima danas teško da steknu prijatelje, ali Mrvić kaže da dok pojedinci traže pomoć, jer se osećaju usamljenim, ovo se pitanje ne može generalizovati.

„Imate mlade ljude koji su introvertni i teže im je da ostvare prijateljstva, ali i ljude koji su otvoreni i imaju crte ličnosti koje im pomažu da stupaju u kontakt sa drugima. Možda zbog prevelike upotrebe društvenih mreža i digitalizacije, to može da bude faktor rizika za osećanje usamljenosti. Nekada gledanje slika drugih na društvenim mrežama može da izazove pitanja ‘zašto ja ne živim tako’, pa da to izazove osećaje anksioznosti i usamljenosti, ali sve je to individualno“, napominje ona.

Citira Frojda da „mentalno zdravu osobu čini sposobnost da voli i da radi“.

„Naš kapacitet da primimo ljubav i da funkcionišemo je nešto što nas čini zdravim. Čim primetimo da nam je svakodnevno funkcionisanje oštećeno, da ne možemo da radimo, družimo se, učimo kao što smo nekad mogli, znak je da se nešto urušava i to su signali kada bi trebalo da potražimo pomoć“, objasnila je.

Iz svog iskustva zaključuje da su mladi, kada je reč o mentalnom zdravlju, edukovaniji danas nego ranije.

„Tome je doprinela dostupnost informacija. To može biti mač sa dve oštrice, jer s jedne strane doprinosi razvoju njihove samosvesnosti, ali sa druge može doći do samodijagnostikovanja. Na osnovu onog što pročitaju na internetu mogu da kažu sebi ‘ne mogu da učim, jer imam ADHD’. Ipak, dosta su upućeniji, danas se mnogo više zna o psihičkim poremećajima i radi se na tome da se oni destigmatizuju. Da pogotovo adolescenti, kada imaju neki problem, mogu da dođu i kažu ‘ne osećam se dobro, tužan sam, molim vas, pomozite’“, rekla je ona.

Centar za Mlade (CEZAM) nalazi se u prostoru u Resavskoj 22. Radno vreme Centra je svakim radnim danom od 12 do 20 časova, a namenjen je mladima uzrasta od deset do 30 godina. Razgovor kod psihologa zakazuje se onlajn, a jedna osoba može da svrati do pet puta u savetovalište. Deca mlađa od 15 godina moraju doći sa roditeljem/starateljem.

Dodaje da radionice koje sprovodi CEZAM adresiraju i jedan drugi izazov – socijalnu interakciju.

„Ona se ovde dešava u realnom svetu, ne onlajn. Nazvali smo ih ‘Zona bez telefona’, mobilni se ostavljaju po strani i zaista se biva prisutan tu, u tom trenutku i razmenjuju se priče sa vršnjacima. Nama

su potrebni drugi ljudi da bismo funkcionisali i mislim da su te radionice od velikog značaja. A plus, tu se radi na kreativnosti“, rekla je.

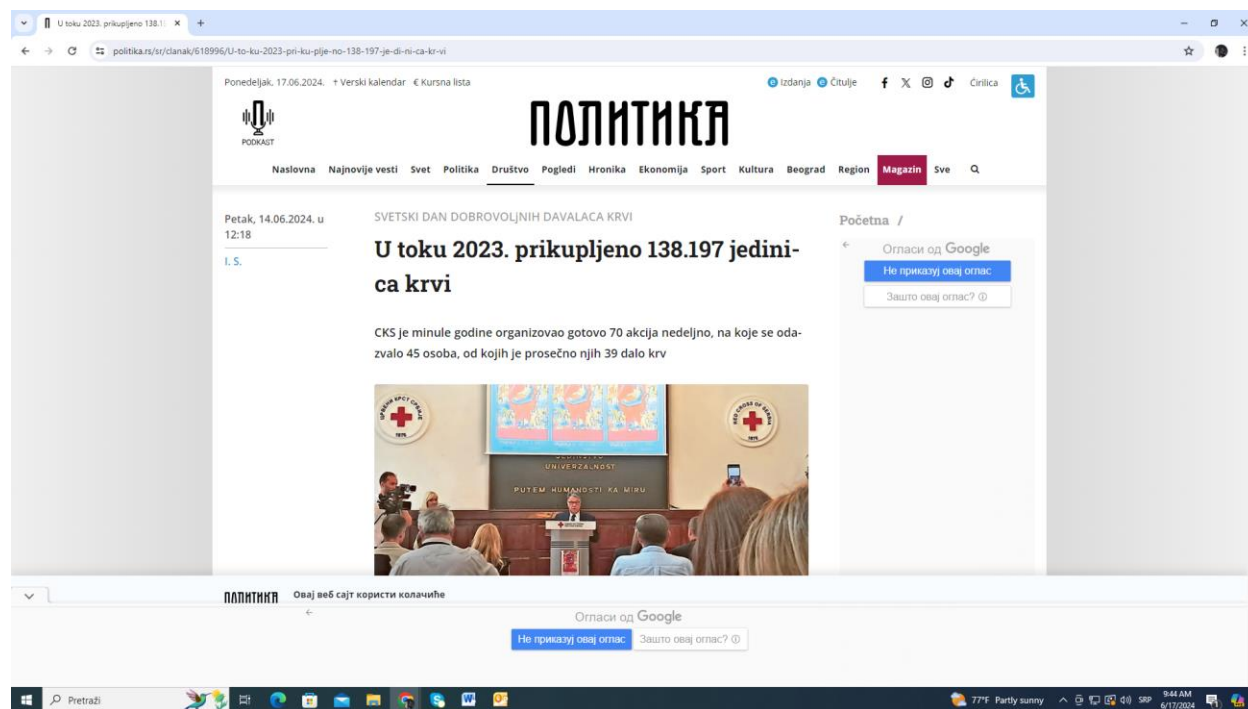
U CEZAM-u se, dodaje, organizuju i projekcije filma, nakon kojih neko od kolega vodi diskusiju, a mladima se da prilika da možda, pričajući o osećanjima nekog lika, govori o svojim osećanjima ili izazovima.

„Neko će moći da govori o nečemu o čemu možda do sada nije mogao. Imate mlade ljude koji beže od svojih osećanja, potiskuju ih, ali mu je katarza koju je doživeo zbog filma pomogao da se otvori“, dodala je.

CEZAM je osmišljen kao mental-hab u kojim će se mladi osećati sigurnim, gde će ljudi koji dugo rade u struci moći da im pruže određenu pomoć, rekla je.

„Moraju da zakažu, ali mogu da dođu ovde bez uputa, informacije su poverljive“, zaključila je ona.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows the website 'ПОЛИТИКА' (POLITIKA) with a news article titled 'U toku 2023. prikupljeno 138.197 jedinica krvi' (During 2023, 138,197 units of blood were collected). The article is dated Friday, June 14, 2024, at 12:18. The sub-headline reads 'SVETSKI DAN DOBROVOLJNIH DAVALACA KRV'I' (World Day of Voluntary Blood Donors). The main text states: 'CKS je minule godine organizovao gotovo 70 akcija nedeljno, na koje se odazvalo 45 osoba, od kojih je prosečno njih 39 dalo krv' (CKS organized almost 70 actions weekly last year, to which 45 people responded, of whom an average of 39 gave blood). Below the text is a photograph of a blood donation event. The website interface includes a navigation menu with categories like 'Naslovna', 'Najnovije vesti', 'Svet', 'Politika', 'Društvo', 'Pogledi', 'Hronika', 'Ekonomija', 'Sport', 'Kultura', 'Beograd', 'Region', 'Magazin', and 'Sve'. There are also social media icons and a search bar.

U toku 2023. prikupljeno 138.197 jedinica krvi

CKS je minule godine organizovao gotovo 70 akcija nedeljno, na koje se odazvalo 45 osoba, od kojih je prosečno njih 39 dalo krv

Svetska zdravstvena organizacija na današnji dan obeležava 20 godina od dana proglašenja Svetskog dana dobrovoljnih davalaca krvi. Tim povodom juče je održana svečanost u Crvenom krstu Srbije (CKS). U toku prethodne godine na akcijama dobrovoljnog davanja krvi prikupljeno je 138.197 jedinica krvi, što predstavlja 63 odsto svih sakupljenih jedinica krvi u zemlji.

– Krv je prikupljena u 3.579 akcija dobrovoljnog davalatstva u više od 100 sredina mesečno. Ponosni smo da smo pomogli da se prikupi 3.554 jedinica krvi više nego u 2022. godini – kazao je Ljubomir Miladinović, generalni sekretar Crvenog krsta Srbije.

Minule godine je CKS, kako je pojasnio Miladinović, nedeljno organizovao gotovo 70 akcija dobrovoljnog davanja krvi, na koje se odazvalo 45 osoba, od kojih je prosečno njih 39 dalo krv. U organizaciji akcija pomoglo je više od 4.000 volontera Crvenog krsta.

Miladinović je podsetio da je prvi davalac u Srbiji bio Budimir Gajić iz sela Belanovica kod Ljiga i da je na predlog hirurga doktora Nikole Krstića on 1916. godine darovao krv za nepoznatog vojnika i, odbivši ponuđenu poštedu i nagradu, odmah otišao na front, navedeno je u saopštenju Crvenog krsta. Takođe, generalni sekretar je naglasio da se ove godine obeležava 20 godina otkako je Svetska zdravstvena organizacija proglasila 14. jun za Svetski dan dobrovoljnih davalaca krvi, ali i to da Crveni krst Srbije Nacionalni dan dobrovoljnih davalaca krvi proslavlja 11. maja, u nedelji Crvenog krsta.

Mirsad Đerlek, državni sekretar Ministarstva zdravlja, apelovao je da oni koji nisu duže vreme dali krv, to učine, i tako spasu nečiji život. „Uvek je potrebno raditi na tome da rezerve budu još veće jer se nikad ne zna kada će zatrebati krv. Dovoljne količine krvi u rezervi bitno utiču na kvalitet pružanja zdravstvene zaštite građanima Republike Srbije“, kazao je Đerlek.

Na svečanosti su uručena priznanja za najhumaniju sredinu za rezultate ostvarene u dobrovoljnom davalatstvu krvi u 2023. godini. U kategoriji najhumaniji grad, nagrade su dobili: Požarevac, Pirot i Kragujevac, dok u kategoriji najhumanija opština, najviše jedinica krvi prikupljeno je u Despotovcu, Lazarevcu, Babušnici, Štrpcima, Novoj Varoši, Obrenovcu, Majdanpeku i Ivanjici.

Realizovan je i konkurs „Krv život znači“ u kome su učestvovala 38.572 predškolca i učenika iz Srbije. Tema ovogodišnjeg konkursa bila je lepota darivanja i dobrote u vidu dobrovoljnog davanja krvi, a nagrade su dodeljene u više oblasti: vizuelni radovi, literarni radovi, SMS poruke i video-radovi. U svim kategorijama komisija je odabrala po tri rada, osim u kategoriji vizuala, gde su u uzrastu od petog do osmog razreda dodeljena dva druga mesta i jedna specijalna nagrada, dok su u kategoriji videa dodeljena samo dva mesta u uzrastu od prvog do četvrtog razreda osnovne škole.